

گفت و گو با رضا گلومکی؛ مجسمه ساز حمام گنجعلی خان

فرصت را از من گرفتند

رضا گلومکی

همه مردم چه کرمانی و غیر کرمانی حمام گنجعلی خان را فارغ از معماریش با مجسمه‌هایی می‌شناسند که انگار آدم‌هایی واقعی در حال امور روزمره‌اند. انسان‌هایی از گذشته‌های دور که برای نفاقت و زدودن غبار زندگی به حمام آمده‌اند. شاید آنقدر واقعی باشند که در نگاه اول بخواهیم برای ورود ناپهنگامان به حریم خصوصی‌شان اجازه بگیریم.

استاد رضا گلومکی یکی از سازندگان این مجسمه‌ها است. با او درباره‌ی ساخت این مجسمه‌ها و دغدغه‌هایش گفت‌وگو کردم که گزارشی از آن را در ادامه می‌خوانید.

رضا گلومکی در ابتدای صحبتش شروع کار مجسمه سازی را این‌گونه بیان می‌کند:

«من در خدمت سربازی کرمان آرایشگری بودم. یک روز سرهنگ ناصرجباری که مجسمه سازی کار می‌کرد، آمد آرایشگاه پادگان سرش را اصلاح کند. ایشان در حمام گنجعلی خان زمانی که تعمیرات مجسمه‌ها را انجام می‌دادند، زیر نظر استاد میربابایی به مجسمه‌سازی مشغول بود. گفت من مجسمه سازم و از کرمانی‌ها خوشم می‌آید. من هم گفتم خیلی به مجسمه سازی علاقه‌مندم. ایشان به من گفت بیا در کارگاه مجسمه سازی مشغول به کار شو؛ گفتم من این‌جا تازه شروع به کار کردم؛ نمی‌توانم درخواست جابه جایی کنم.

گفت: موهای من را خراب کن، من کارت را درست می‌کنم. من هم موهایش را خراب کردم بعد گوش من را گرفت و پیش فرمانده عقیدتی برد و گفت: این سرباز موهای من را خراب کرده باید آن را بفرستید پیش من بگیری تا از او کار بکنم به درد این کار نمی‌خورد. این شد که من ۵ روز اضافه خدمت خوردم و از محیط نظامی به کارگاه مجسمه سازی آمدم.»

او می‌افزاید: «دو سال آن‌جا مجسمه سازی یاد گرفتم، بعد از پایان خدمت سربازی‌ام هم می‌رفتم و می‌آمدم تا کامل آموزش دیدم.»

داستان مجوز گرفتنش هم شنیدی است.

«سه چهارماه بعد از تمام شدن خدمتم

او ازدواجش را نقطه‌ی آغاز ورودش به کار حرفه‌ای مجسمه سازی می‌داند و می‌افزاید: «همسرم خیاط است، من مجسمه می‌سازم و ایشان لباس‌هایشان را می‌دوزم و زندگیمان از همین راه می‌چرخد.»

او ادامه می‌دهد: «در آن زمان بعضی‌ها با این کار مخالفت می‌کردند و می‌گفتند این کار درآمد ندارد؛ ولی همسرم همیشه از من حمایت و من را تا این‌جا همراهی کرده است.»

او با افسوس و حسرت از مدیران گذشته‌ی میراث یاد می‌کند و می‌گوید: «من آن روزها خیلی به میراث رفتم و آمد داشتم؛ اما متأسفانه کسانی آنجا بودند که ساز مخالف می‌زدند و نمی‌گذاشتند کار کنم و ۱۶ سال جلوی پیشرفت و فرصت کار را از من گرفتند؛ آن‌ها نگذاشتند به میراث ورود پیدا کنم و من هیچ وقت مدیران را ندیدم.»

این اتفاقات من را ترغیب کرد برای دیده شدن؛ دو مجسمه با هزینه خودم در سال ۸۲ برای میراث بسازم و به صورت مجانی به موزه‌ی سکه اهدا کنم. ولی باز هم در شهر خودم اتفاقی نیفتاد و دیگر برای کرمان و میراث فرهنگی کاری نکردم.

گلو مکی می‌افزاید: «الان که مدیران در کسوت معاون کار می‌کنند وقتی می‌گویم چرا آن روزها اینقدر من را عقب انداختید جوابی ندارند و تنها از هنر من تعجب می‌کنند.»

این‌که در کرمان نتوانستیم کار کنیم باعث شد فعالیت در شهرهای دیگر مثل شیراز، یزد، بیرجند و مشهد شد. اولین کار رسمی‌ام برای میراث فرهنگی مشهد بود که در سال ۸۶ برای موزه‌ی قوچان ساختم. آن‌ها خیلی از من حمایت می‌کردند، حتی در مشهد و

دو مجسمه ساختم که بتوانم از صنایع دستی مجوز بگیرم؛ اما متأسفانه به من مجوز ندادند؛ گفتند باید از جایی که کار کردی نامه بگیری. اما آقای جباری به من نامه نداد و گفت تو این‌ها را نساختی؛

گفتم: پس من چیزی می‌سازم که شما نساخته باشی و مجسمه امام خمینی را ساختم. بالاخره به من نامه داد و مجوز صنایع دستی را با حمایت آقای حسینی در سال ۷۶ گرفتم. اولین مجسمه‌ام یک درویش به اندازه‌ی طبیعی برای رستوران سیاح بود.

او از دو جاش را نقطه‌ی آغاز ورودش به کار حرفه‌ای مجسمه سازی می‌داند و می‌افزاید: «همسرم خیاط است، من مجسمه می‌سازم و ایشان لباس‌هایشان را می‌دوزم و زندگیمان از همین راه می‌چرخد.»

او ادامه می‌دهد: «در آن زمان بعضی‌ها با این کار مخالفت می‌کردند و می‌گفتند این کار درآمد ندارد؛ ولی همسرم همیشه از من حمایت و من را تا این‌جا همراهی کرده است.»

او با افسوس و حسرت از مدیران گذشته‌ی میراث یاد می‌کند و می‌گوید: «من آن روزها خیلی به میراث رفتم و آمد داشتم؛ اما متأسفانه کسانی آنجا بودند که ساز مخالف می‌زدند و نمی‌گذاشتند کار کنم و ۱۶ سال جلوی پیشرفت و فرصت کار را از من گرفتند؛ آن‌ها نگذاشتند به میراث ورود پیدا کنم و من هیچ وقت مدیران را ندیدم.»

این اتفاقات من را ترغیب کرد برای دیده شدن؛ دو مجسمه با هزینه خودم در سال ۸۲ برای میراث بسازم و به صورت مجانی به موزه‌ی سکه اهدا کنم. ولی باز هم در شهر خودم اتفاقی نیفتاد و دیگر برای کرمان و میراث فرهنگی کاری نکردم.

گلو مکی می‌افزاید: «الان که مدیران در کسوت معاون کار می‌کنند وقتی می‌گویم چرا آن روزها اینقدر من را عقب انداختید جوابی ندارند و تنها از هنر من تعجب می‌کنند.»

این‌که در کرمان نتوانستیم کار کنیم باعث شد فعالیت در شهرهای دیگر مثل شیراز، یزد، بیرجند و مشهد شد. اولین کار رسمی‌ام برای میراث فرهنگی مشهد بود که در سال ۸۶ برای موزه‌ی قوچان ساختم. آن‌ها خیلی از من حمایت می‌کردند، حتی در مشهد و

بیرجند پیشنهاد کارگاه برای کار به من دادند.

او در ادامه می‌افزاید: «بعد از مشهد مجسمه‌های موزه بیرجند و تمام موزه‌های زاهدان، سراوان، چابهار و زابل را برای شهر یزد به موزه مردم شناسی راه اندازی کردم. سال ۹۱ آبخاراگانا را در ۱۰۰۰ مترمربع با طول ۲۰۰ متر و ارتفاع ۵ متر برای همدان قالب گرفتم.»

او با افسوس از قابلیت‌های میراث کرمان یاد می‌کند و می‌گوید: «در کرمان که نزدیک پنجاه سال پیش در آن مجسمه‌های حمام گنجعلی خان ساخته شده و اولین شهری بوده که موزه مردم شناسی در آن تأسیس شده است از من و کارم استقبالی نداشت.»

او معتقد است نگهداری مجسمه به اندازه ساخت آن مهم است. متأسفانه الان مجسمه‌های حمام گنجعلی خان فرسوده شده و باید در برابر گرما و رطوبت محافظت شوند و این مجسمه‌ها خودشان یک موزه برای نگهداری می‌خواهند قبلا دو نفر نیروی آموزش دیده مخصوص نگهداری از مجسمه‌ها بودند؛ باید کسانی که اهل فن هستند و می‌توانند موزه را نگهداری کنند بیاورند. امسال آقای مهاجری از ترمیم مجسمه‌ها خیلی استقبال کردند و قول دادند که امسال در اختیارشان ترمیم را در نظر بگیرند.

او ادامه می‌دهد: «یکی از مدیران قبلی میراث به من پیشنهاد داد که شما می‌توانی مجسمه‌های حمام گنجعلی خان را کوچک بسازید؟ گفتم: بله، من اینقدر فکرم مثبت بود که دو تا از مجسمه‌ها را در اندازه‌ی کوچک ساختم و برایشان آوردم. خیلی خوششان آمد و گفتند ما می‌توانیم با هم همکاری داشته باشیم. یک دستگاه تزریق پلاستیک می‌گیریم و مجسمه‌های حمام را به صورت کوچک می‌سازیم و در حمام می‌فرشیم. من هم استقبال کردم و گفتم قرارداد بنویسیم؛ اما هیچ وقت قراردادی نوشته نشد. همه همین جور بودند؛ هیچ کاری و طرحی به سرانجام نمی‌رسید. وقت من را گرفتند، ولی هیچ کاری نکردند.»

از او در مورد روند ساخت مجسمه‌هایش که می‌پرسم می‌گوید: «مجسمه‌های حمام کار ۸ نفر از کارآزمایی انجام داده، و یکی ساخت

مجسمه و یکی گرم‌رور بوده است.»

او ادامه می‌دهد: «مواد اولیه‌ی مجسمه‌های حمام گنجعلی خان پایی مانده است، کاغذ فشرده‌ای که با چسب و سریش کار شده، اما مجسمه‌هایی که ما کار می‌کنیم از حالت سنتی خارج شده و مواد اولیه‌شان پارافین است که با چند ماده‌ی دیگر ترکیب می‌شود، چشم مجسمه مصنوعی و موی آن‌ها مصنوعی و گاهی طبیعی است زیرکار قالب مجسمه‌هایی که لباس دارند فایبرگلاس و جاهایی که دیده می‌شود موم است.»

گلو مکی می‌افزاید: «بعضی مجسمه‌ها شباهت سازی از چهره اشخاص هنرمندان یا چند مادی دیگر ترکیب می‌شود، چشم مجسمه مصنوعی و موی آن‌ها مصنوعی و گاهی طبیعی است زیرکار قالب مجسمه‌هایی که لباس دارند فایبرگلاس و جاهایی که دیده می‌شود موم است.»

گلو مکی می‌افزاید: «بعضی مجسمه‌ها شباهت سازی از چهره اشخاص هنرمندان یا چند مادی دیگر ترکیب می‌شود، چشم مجسمه مصنوعی و موی آن‌ها مصنوعی و گاهی طبیعی است زیرکار قالب مجسمه‌هایی که لباس دارند فایبرگلاس و جاهایی که دیده می‌شود موم است.»

او زمان ساخت هر مجسمه را متفاوت می‌داند و می‌گوید: «برای این‌که مجسمه با کیفیت باشد سه ماه زمان لازم دارد؛ اگر خیلی ظریف باشد تا یک سال هم زمان می‌برد.»

او از مشکلات کارش این‌گونه می‌گوید: «در حال حاضر نزدیک ۱۶ سال است که کار می‌کنم، اما هنوز مستاجر و خانه ندارم. من متأسفانه به خاطر مشکلات مالی که داشتم کرمان نماندم و در راین که هزینه‌ها کمتر بود زندگی کردم. کارگاهی ندارم که بتوانم بیشتر فعال باشم؛ اگر داشته باشم می‌توانم تا ۱۰۰ نفر را مشغول به کار کنم.»

در مورد بازار کارش می‌گوید: «مجسمه‌هایی که الان کار می‌کنم مثلا درویش، پیرزن، پیرمرد سنتی کوچکتر از حد طبیعی هستند که برای بازار کار می‌شوند. فروش من ماهی ۲۰ عدد در تهران است؛ کارهایم در ایران به تمام صنایع دستی‌ها داده می‌شود و در کشورهای عربی، ترکیه و حتی هلند به فروش می‌رود. من هر چقدر تولید کنم

بازار دارد، اما من امکانات لازم برای تولید بیشتر را ندارم.

نیازش را یک کارگاه می‌داند و می‌گوید با شهرداری و میراث صحبت کردم و قول جایی برای کارگاه را از آن‌ها گرفتم که اگر این اتفاق بیفتد خیلی از مشکلات من حل می‌شود و من می‌توانم این هنر را آموزش دهم. هنری که به گذشته‌ی خود من مستولین صنایع دستی در ایران منحصر بفرد است. او می‌افزاید: من الان نیاز به حمایت دارم ما هم عمری داریم و تاریخ مصرفمان تمام می‌شود. حالا این‌که به میراث و در قطعه هنرمندان یا کنار پدرم دفن می‌کنند برایم فرقی نمی‌کند. مهم این است امروز من را بسازند. او یکی از دلایل عدم برقراری ارتباط بین هنرمندان و ارگان‌ها را خود هنرمندان می‌داند و می‌گوید:

«متأسفانه ما هنرمندان خودمان هم مقصریم وقتی جایی می‌رویم اگر تحولیمان بگیرند قهرمی کنیم؛ سطح توقعمان بالاست و نمی‌گوییم شاید مدیریت نداشته است. من به دلیل مسافت راه کمتر آمدم و با از کارها صحبت کردم. کم کاری از من هم بوده که در این سال‌ها پیگیری نکردم. مدیر کل ارشاد به من گفت شما تا حالا کجا بودید.»

او هنرش را معرف شهرش می‌داند و می‌گوید: «من حاضرم برای شهرداری المان‌های مجانی بسازم چون می‌خواهم برای شهرم کار کنم، اما باید اجازه ساخت و نصب‌شان را به من بدهند.»

او متأسفانه این‌گونه نیست و برعکس جاهای دیگر در شهر خودم باید پشت درهای بسته بمانم همیشه زبردت‌ها من را دل‌سرد کردند، اما الان دیدگاه‌ها فرق کرده و امیدوارم که بهتر شود.»

او نقدهایی به المان‌های شهری هم می‌دهد و می‌گوید: «ما متأسفانه این‌گونه نیست و برعکس جاهای دیگر در شهر خودم باید پشت درهای بسته بمانم همیشه زبردت‌ها من را دل‌سرد کردند، اما الان دیدگاه‌ها فرق کرده و امیدوارم که بهتر شود.»

او نقدهایی به المان‌های شهری هم می‌دهد و می‌گوید: «ما متأسفانه این‌گونه نیست و برعکس جاهای دیگر در شهر خودم باید پشت درهای بسته بمانم همیشه زبردت‌ها من را دل‌سرد کردند، اما الان دیدگاه‌ها فرق کرده و امیدوارم که بهتر شود.»

فضای نزدیک

چرا نمی‌خواهیم ببینیم؟

رحیم بنی‌اسدآزاد - برای گرفتن عکس گفت‌وگویی این شماره همراه با رضا گلومکی به حمام گنجعلی‌خان رفتم تا از او کنار کارش عکاسی کنم. به حمام که رسیدیم با خوش و بش گرم متصدی حمام وارد شدیم و شروع به عکاسی کردم. در حین عکاسی به کارها که نگاه می‌کرد، نگاهش حس از نگرانی و افسوس به همراه داشت و گاهی از دوربین زده می‌شد و مجسمه‌ها را نگاه می‌کرد. «این یکی را از سال ۸۱ که ساختم دیگر سراغش نیامدم ببینید چه به روزش آمده است». برای من که بارها به حمام آمده بودم این بار وقتی با سازنده‌ی مجسمه‌ها در حمام گشت می‌زدم فضای حمام تازگی خاصی داشت؛ انگار خیلی چیزها را برای بار اول بود که می‌دیدم. کنار ستون سنگی سرد حمام که رسیدیم مکتی کرد؛ «این سنگ را دیده‌ای؟ این سنگ چندین سال پیش توسط یکی از هنرمندان کرمان مرمت شده است؛» نگاهم به سمت سنگ رفت تکه مستطیلی که مانند پازل به سنگ بزرگ وصل شده بود توجهم را جلب کرد. «این کار دست آقای مولوی هنرمند کرمانی است که سال‌ها پیش در سکوت فوت کرد و کسی قدرش را ندانست؛» رضا گلومکی این را گفت و من را با خود به سمت دیگر حمام برد. «این سنگ هم کا راوست و آن یکی هم؛ این سنگ را قرار داده مرمت کند که دیگر عمرش تکاف نداد و نصفه رها شده است.»

نگاهم به این سنگ‌هاست که صدای گلو مکی توجهم را جلب می‌کند «سال پیش یک نقاش ماشین آوردند، این مجسمه را رنگ کرد. این مجسمه شکسته و تمام رنگ‌اش تغییر کرده است، کسی از این‌ها نگهداری نمی‌کند.» می‌پرسم مگر هزینه‌ی نگهداری این مجسمه‌ها چقدر است؟ «زیاد نیست؛ فقط باید کسی شیوه‌ی نگهداری این‌ها را بداند، نه این‌که با دستمال معمولی و رنگ ماشین به جان مجسمه‌ها بیفتند و تمام رنگ و موهای دست و صورت را بربازند.» از زمان ورودمان به حمام یک ساعت گذشته است؛ من چیزهایی را دیدم که قبلا ندیده بودم و فکرمی‌کردم شکل مجسمه‌ها همین گونه است. اما اکنون می‌بینم بر اثر سهل انگاری و نادیده گرفتن میراث ما که همیشگی است، به این روز افتاده‌اند.

موزه‌هایی که از پربازدیدترین موزه‌های کرمان است، مجسمه‌سازی به حال خود رها شده‌اند و کسی هم آن‌ها را نمی‌بیند. جایی که به قول رضا گلومکی می‌تواند مجسمه‌های بیشتری درخود جای دهد و از آداب و رسوم مختلف حمام کردن در آن دوران که نماد فرهنگ و پیشینه‌ی تاریخی ماست مجسمه باشد در حال حاضر همین مجسمه‌هایش هم ربه به نابودی‌اند.

آموزه بیرون می‌آید؛ اما باز همان درد قدیمی همان افسوس همیشگی رها می‌کند؛ چرا نمی‌خواهیم ببینیم؟ چرا میراثمان و یکی از بزرگترین منابع درآمد شهرمان را با سهل انگاری به نابودی می‌کشیم؟!

اداره کل ثبت اسناد و املاک استان کرمان
اداره ثبت اسناد و املاک حوزه ثبت ملک کرمان
هیات موضوع قانون تعین تکلیف وضعیت ثبتی اراضی و ساختمانهای فاقد سند رسمی
آگهی موضوع ماده ۳ قانون و ماده ۱۳ آیین‌نامه قانون تعین تکلیف وضعیت ثبتی و اراضی و ساختمانهای فاقد سند رسمی

برابر رای شماره ۰۵۳۳۰۰۵۰۷۰۰۹۱۰۳۱۹۳۹۶ هیات دوم موضوع قانون تعین تکلیف وضعیت ثبتی اراضی و ساختمانهای فاقد سند رسمی مستقر در واحد ثبتی حوزه ثبت ملک کرمان تصرفات مالکانه بالمعارض متقاضی خانم مهین نوری فرزند ایرج به شماره شناسنامه ۴۸۷ صادره از کرگان در شش‌دانگ یک باب خانه به مساحت ۱۵/۱۷۶ متر مربع که مورثی ۱۶ سهم مشاع از ۹۶ سهم شش‌دانگ عرصه مورد تقاضا متعلق به وقف و در اجاره نامبرده قرارداد تحت پلاک ۲۵۱ فرعی از ۱۶ اصلی واقع در بخش ۴ کرمان به آدرس بلوار جمهوری - انتهای خیابان زینتاری محرز گردیده است. لذا به منظور اطلاع عموم مراتب در دو نوبت به فاصله ۱۵ روز آگهی می‌شود در صورتی که اشخاص نسبت به صدور سند مالکیت متقاضی اعتراضی داشته باشند می‌توانند از تاریخ انتشار اولین آگهی به مدت دوماه اعتراض خود را به این اداره تسلیم و پس از اخذ رسید ظرف مدت یک ماه از تاریخ تسلیم اعتراض، دادخواست خود را به مراجع قضایی تقدیم نمایند. بدیهی است در صورت انتقضی مدت مذکور و عدم وصول اعتراض طبق مقررات سند مالکیت صادر خواهد شد. م - الف ۱۷۴۳
تاریخ انتشار نوبت اول: ۱۳۹۳/۴/۱۵
تاریخ انتشار نوبت دوم: ۱۳۹۳/۴/۲۹

هوشنگ رضا زاده
رئیس اداره ثبت اسناد و املاک شهرستان کرمان

اداره کل ثبت اسناد و املاک استان کرمان
اداره ثبت اسناد و املاک حوزه ثبت ملک کرمان
هیات موضوع قانون تعین تکلیف وضعیت ثبتی اراضی و ساختمانهای فاقد سند رسمی
آگهی موضوع ماده ۳ قانون و ماده ۱۳ آیین‌نامه قانون تعین تکلیف وضعیت ثبتی و اراضی و ساختمانهای فاقد سند رسمی

برابر رای شماره ۰۵۳۳۰۰۵۰۷۰۰۹۱۰۳۱۹۳۹۶ هیات اول موضوع قانون تعین تکلیف وضعیت ثبتی اراضی و ساختمانهای فاقد سند رسمی مستقر در واحد ثبتی حوزه ثبت ملک کرمان تصرفات مالکانه بالمعارض متقاضی آقای مهدا... آذرم فرزند نذاعلی به شماره شناسنامه ۱۶ صادره از بردسیر در شش‌دانگ خانه به مساحت ۲۹۶/۶۸ متر مربع تحت پلاک ۲۰۵۱۵ فرعی از ۲۷۸۷ اصلی واقع در بخش ۴ کرمان به آدرس شیخ احمد کافی شمالی کوچه ۱۶ خریداری از محل مالکیت یکدسرو سروشینی مهرز گردیده است. لذا به منظور اطلاع عموم مراتب در دو نوبت به فاصله ۱۵ روز آگهی می‌شود در صورتی که اشخاص نسبت به صدور سند مالکیت متقاضی اعتراضی داشته باشند می‌توانند از تاریخ انتشار اولین آگهی به مدت دوماه اعتراض خود را به این اداره تسلیم و پس از اخذ رسید ظرف مدت یک ماه از تاریخ تسلیم اعتراض، دادخواست خود را به مراجع قضایی تقدیم نمایند. بدیهی است در صورت انتقضی مدت مذکور و عدم وصول اعتراض طبق مقررات سند مالکیت صادر خواهد شد. م - الف ۱۷۴۳
تاریخ انتشار نوبت اول: ۱۳۹۳/۴/۱۵
تاریخ انتشار نوبت دوم: ۱۳۹۳/۴/۲۹

هوشنگ رضا زاده
رئیس اداره ثبت اسناد و املاک شهرستان کرمان

گزارش استقامت از قدیمی‌ترین عکاسی فعال کرمان

عکاسی دیجیتال هنر نیست

روزها پای دار قالی نشان می‌دانند؛ اما الان ماشین راحت قالی را می‌یافتد. من که قالی قدیم را ندیدم نمی‌توانم بفهمم که این هنر نیست؛ الان یک عکس را با کامپیوتر درست کردن خیلی راحت است؛ در دنیای دیجیتال هنر شما می‌توانید رنگ را عوض کنید؛ عکس را در لحظه ببینید و هر تغییری که می‌خواهید در آن اعمال کنید. دیگر حال و هوای عکس از بین می‌رود برای همین، من عکس‌های قدیمی را بیشتر دوست دارم. عکس‌های امروز حس و حال ندارند.

گلشن می‌افزاید: مثلا آن موقع پدر به یقه‌ی طرف دقت می‌کرد که در حال عکاسی درست باشد. اما الان با کامپیوتر یقه را هم درست می‌کنند؛ عکاسی دیجیتال فعلی اصلا هنر نیست. من فکر می‌کنم تکنولوژی هنر را از مردم گرفته است. قدیم‌ها مادرها غذا را از صبح تا ظهر درست می‌کردند که مزه‌ی خیلی خوبی داشت؛ الان دیگ زودپز و مایکروویو همه چیز را راحت کرده است. امروزه همه برای مراسم‌های عروسی و تولدشان عکس می‌گیرند؛ گلشن در این باره می‌گوید:

بر مراسم عروسی قدیم کمتر کسی عکس می‌گرفت. که دلایلش را هنرینه‌ی زیاد و سختی رفت و آمد می‌دانستند؛ تنها بعضی از عروس و دامادها می‌آمدند عکس می‌گرفتند و ارزش واقعی عکس را نمی‌دانستند. از سال ۵۰ به بعد بود که عکاس به عروسی‌ها می‌رفت و عکس می‌گرفت. بعد ادامه می‌دهد: پدرم در کار، آدم سخت‌گیری بود و اما برای مشتریان با حوصله و خوشرو، همه را اینی صدامی کرد. او خوش اخلاقی پدرش را این‌گونه بیان می‌کند: خانم پیری یک روز آمد اینجا گفت: من هیچ‌وقت اولین خاطره‌ی عکس گرفتارم را یاد نمی‌روم. هفت ساله بودم می‌خواستم به مدرسه بروم، برای عکاسی که آمدم بلند بلند گریه می‌کردم؛ پدر شما دستی بر سر من کشید، مرا بوس کرد و گفت دایی از کی می‌ترسی؟ من هر وقت آن عکس بچگی را می‌بینم یاد پدر شما می‌آیم.

عکاس نوحه‌ی نشانندن شخص بود که با توجه به آناتومی صورت طرف، این کار انجام می‌شد. هنر دوم نوحه‌ی نورپردازی و هنر سوم ساخت دارویی ظهور توسط عکاس بود که بتواند برای هر نوع کاندی دارویی ظهور خاص خودش را بسازد تا با کم و زیاد کردن مقدار آن

عکاس نوحه‌ی نشانندن شخص بود که با توجه به آناتومی صورت طرف، این کار انجام می‌شد. هنر دوم نوحه‌ی نورپردازی و هنر سوم ساخت دارویی ظهور توسط عکاس بود که بتواند برای هر نوع کاندی دارویی ظهور خاص خودش را بسازد تا با کم و زیاد کردن مقدار آن

عکاس نوحه‌ی نشانندن شخص بود که با توجه به آناتومی صورت طرف، این کار انجام می‌شد. هنر دوم نوحه‌ی نورپردازی و هنر سوم ساخت دارویی ظهور توسط عکاس بود که بتواند برای هر نوع کاندی دارویی ظهور خاص خودش را بسازد تا با کم و زیاد کردن مقدار آن

عکاس نوحه‌ی نشانندن شخص بود که با توجه به آناتومی صورت طرف، این کار انجام می‌شد. هنر دوم نوحه‌ی نورپردازی و هنر سوم ساخت دارویی ظهور توسط عکاس بود که بتواند برای هر نوع کاندی دارویی ظهور خاص خودش را بسازد تا با کم و زیاد کردن مقدار آن

عکاس نوحه‌ی نشانندن شخص بود که با توجه به آناتومی صورت طرف، این کار انجام می‌شد. هنر دوم نوحه‌ی نورپردازی و هنر سوم ساخت دارویی ظهور توسط عکاس بود که بتواند برای هر نوع کاندی دارویی ظهور خاص خودش را بسازد تا با کم و زیاد کردن مقدار آن

هر عکس دو تا سه روز زمان می‌برد؛ روز اول شیشه‌ها را ظاهر می‌کردند؛ روز بعد شاگردا روتوش کاری و روز سوم عکس را چاپ می‌کردند؛ این بود که عکاسی قدیم نسبت به الان خیلی سخت‌تر بود.

گلشن از سختی‌های دیگر عکاسی قدیم را روتوش عکس می‌داند و می‌گوید: در آن سال‌ها شازده‌های تبعیدی در کرمان به عنوان شاگرد پیش پدرامد و روتوش را علمی‌تر از گذشته در عکاسی گلشن کار کرد و به شاگردان پدر هم یاد داد.

او روش روتوش کردن را این‌گونه توضیح می‌دهد: آن موقع برای روتوش سر مدادهای H را حدود ۵ سانتی‌متر می‌تراشیدند، بعد با یک سنباده‌ی نرم طوری می‌سایباندند که سر آن از سر یک سوزن تیزتر می‌شد.

روتوش عکس‌ها برای از بین بردن لکه‌های صورت بود که در نگاشتن سفید دیده می‌شدند. اگر شما می‌توانستین این سفیدی را برد، رنگی متشکی کنی لکه از بین می‌رفت. مثلا چین و چروک روی صورت را با مداد سیاه می‌کردند و چهره جوان‌تر می‌شد. این کار نیاز به دستگه روتوش داشت که یک میز زوایدار شبیه میزهای یونقیشه‌ی کنونی بود و روی آن یک پارچه‌ی قرمز می‌انداختند که حالت تارک‌خانه داشت. روی میز شیشه سفیدی را می‌گذاشتند. حالا بعد از ۵۰ سال نوحه‌ی من عکس‌ها را که دیدند، گفتند بابا بزرگ تو چقدر شیک پوش بودی. او با اشاره به این خاطره می‌گوید:

در آن زمان پدرم برایش مهم بود عکاسی که می‌گیرد پوشش طرف مناسب و مرتب باشد. او از دیگر خصوصیات بارز عکاس‌های قدیم عکاسی گلشن را نورپردازی آن‌ها می‌داند و می‌افزاید: پدر در آن سال‌ها از عکس‌هایی که می‌دید و می‌گرفت به صورت تجربی نورپردازی می‌کرد. بعد از آن یک‌گروانه پشت جدا کند که پدرم در این کار خیره بود. او می‌افزاید: دیگر نکته‌ی مثبت پدر این بود که خاصیت داروها را خودش می‌شناخت. این‌که هر دارویی چه کاری انجام می‌دهد. برای کار کاغذی دارویی خاصی نیاز بود که کیفیت عکس‌ها را متفاوت می‌ساخت و با کم و زیاد کردن داروهای مختلف کنتراست عکس بالا می‌رفت. او ادامه می‌دهد: ظاهر کردن

بیشتر برای شناسنامه، گذرنامه و امثال این‌ها بود.

همایون گلشن حضور مستمر خود در عکاسی از سال ۵۸ و بعد از فوت پدرش بیان می‌کند و می‌گوید: عکاسی را از پدرش یاد گرفته و در آن سال‌ها بیشتر عکاسان کرمان از شاگردان شاگردان پدرش بودند. مثلا استاد «عکاسی هنر» و عکاسی پرا آقای خیراندیش از شاگردان پدر بودند.

از او می‌پرسم چه نکاتی در عکس‌های آن موقع بیشتر رعایت می‌شد؛ این را که می‌شود مکتبی می‌کند و می‌گوید: یک روز پیرمردی آمده بود عکاسی می‌گفت من بعد از ۵۰ سال به پدرت خدا بیامری دادم. من سال‌ها پیش با لباس معمولی آمدم تا برای شناسنامه عکس بگیرم. پدر شما تا مرا دید گفت نه؛ برو ریشت را اصلاح کن و بعد یک پیراهن و یک کت و کروات به من بپوشاند و گفت عکست باید خوشگل باشد؛ حالا بعد از ۵۰ سال نوحه‌ی من عکس‌ها را که دیدند، گفتند بابا بزرگ تو چقدر شیک پوش بودی. او با اشاره به این خاطره می‌گوید:

در آن زمان پدرم برایش مهم بود عکاسی که می‌گیرد پوشش طرف مناسب و مرتب باشد. او از دیگر خصوصیات بارز عکاس‌های قدیم عکاسی گلشن را نورپردازی آن‌ها می‌داند و می‌افزاید: پدر در آن سال‌ها از عکس‌هایی که می‌دید و می‌گرفت به صورت تجربی نورپردازی می‌کرد. بعد از آن یک‌گروانه پشت جدا کند که پدرم در این کار خیره بود. او می‌افزاید: دیگر نکته‌ی مثبت پدر این بود که خاصیت داروها را خودش می‌شناخت. این‌که هر دارویی چه کاری انجام می‌دهد. برای کار کاغذی دارویی خاصی نیاز بود که کیفیت عکس‌ها را متفاوت می‌ساخت و با کم و زیاد کردن داروهای مختلف کنتراست عکس بالا می‌رفت. او ادامه می‌دهد: ظاهر کردن

در عکس‌ها نیست؛ آن زمان عکس‌ها

گروه فرهنگ و هنر - شاید کمتر کسی از بین پدران و مادران ما باشد که نام «عکاسی گلشن» را نشنیده یا عکسی در آنجا نگرفته؛ همان عکاسی که در سال ۱۳۱۶ توسط مرحوم «علی گلشن» تاسیس شده و از آن زمان تاکنون به فعالیتش ادامه داده در حال حاضر چراغ این عکاسی توسط «همایون گلشن» فرزند آن مرحوم روشن نگه داشته شده است. کسی که با افتخار می‌گوید تا زمان حیات نام عکاسی گلشن را زنده نگه می‌دارم.

به این عکاسی رفتم تا با حال و هوای قدیم عکاسی در کرمان بیشتر آشنا شوم. عکس آن‌جا که وارد می‌شوم با نگاه اول به مرحوم علی گلشن که بالای ورودی مغازه نصب شده توجهم را جلب می‌کند. «سال ۱۳۱۶ مرحوم پدرم علی گلشن که ۱۶ سال داشت عکاسی گلشن را در خیابان شرعی نزدیک قدمگاه تاسیس کرد و بعد از آن در سال ۱۳۲۰ به این مکان آمد». همایون گلشن صحبتش را این‌گونه آغاز می‌کند: قبل از پدرم عکاسی مشکوک، سپهری و ریاضی در